

Non stop erfaringsudveksling Danmark/Polen tur-retur

Dansk Fjernvarmes erfa-grupper Halmgruppen og Flis- og brændsels-pillegruppen, var i april på en fælles studietur til Tyskland og Polen.

STUDIETUR

Af journalist Lone Völcker,
Dansk Fjernvarme

Hvis erfaringsudveksling var en disciplin i Guinness Rekordbog, ville halm- og flisgruppernes fælles rejse til Polen og Tyskland have gode chancer for at blive optaget. Den fire dage lange studierejse foregik i bus, og undervejs udvekslede de 62 deltagere erfaringer fra start til slut.

Starpipes fabrik i Polen var en del af programmet for studieturen, og direktør, Marek Jakubiak tog imod Dansk Fjernvarmes medlemmer.

Fabrikken, der ligger i Poznan i det vestlige Polen, beskæftiger knap 70 personer. Den har i næsten ti år opere-

ret som et selvstændigt selskab, som Starpipe i Danmark ejer 50 procent af aktierne i. Den anden halvdel ejes af et polsk investeringsselskab, og netop det, at ingen har aktiemajoriteten, er ifølge fabrikkens direktør en del af forklaringen på, at samarbejdet fungerer godt.

Direktøren fortalte, at fabrikken efter en nedgangsperiode er inde i en kraftig vækst.

- I 1999 blev der solgt 150 km, rør fra fabrikken i Poznan. En økonomisk krise i Polen i 2003 bremsede op for udviklingen, men fra 2006 har der igen været en voldsom stigning i produktionen, og fabrikken har i dag en kapacitet på 250 kilometer rør i

større diametre. Vi producerer nu alle komponenter, der skal anvendes op til Ø800, sagde direktøren.

Det polske hjemmemarked aftager 80 procent af produktionen, og de 20 procent, der eksporteres, bliver fortrinsvis solgt i Litauen, men også til Danmark. Sidste år leverede virksomheden således 17.000 komponenter til Starpipe i Danmark.

I Polen er man i disse år i gang med at renovere ledningsnettet, og udskiftningen af betonkanalerne med præ-isolerede rør betyder, at direktøren på rørfabrikken i Poznan er optimistisk i forhold til fortsat vækst.

Han fortæller videre, at fjernvarmemarkedet i Polen er reguleret af staten

Fabrikken i Poznan i Polen producerer årligt 250 kilometer rør i diametre op til Ø800. Foto: Lone Völcker.

og hvis man vil producere varme, skal man have en licens fra staten, som også regulerer varmepriserne.

Varmetab på 13-15 %

Varmetabet er umiddelbart overraskende lavt i Polen, 13-15 %, men det hører med til forklaringen, at der ikke leveres fjernvarme til så mange individuelle boliger som i Danmark.

- Polske fjernvarmeværker leverer meget varme til store boligområder, og det betyder, at varmetabet bliver lavere end ved individuelle boliger, sagde Marek Jakubiak.

Afslutningsvis fortalte direktøren, ikke uden en vis stolthed, at hans fabrik har leveret rør til fjernvarmeforsyning af det kongelige slot, der er bygget i 1400-1500 tallet. Bygningen er fredet, og arbejdet med at lægge de 1,5 kilometer fjernvarmerør foregik i et samarbejde med arkæologer. Fem år tog det, før der var installeret fjernvarme i det gamle slot.

Rapskager i Kyritz

I Kyritz i Tyskland var der besøg på et biodieselanlæg, der producerer energi ved afbrænding af såkaldte rapskager. De anvendes almindeligvis til kvægfoder, men når rapsen kommer fra arealer, der er udlagt til brakmarker, er det ikke tilladt at bruge rapskagerne til fødevarer. Derfor var der et restprodukt til overs, og hvorfor ikke bruge det til at udvinde energi, der kan anvendes til at presse olien ud af rapsfrøene?

Det er netop, hvad der sker i et nyopført anlæg i Kyritz i Tyskland. Anlægget er opført så rapskagerne kommer direkte fra produktionen af biodiesel, og der er derfor ingen udgifter til transport og lagerkapacitet.

I praksis sker der det, at rapskagerne via et sneglesystem transporteres frem til kedlen, hvor den afbrændes på riste og omdannes til energi i form af procesdamp, der er 207 grader C.

Procesdampen anvendes til at trække olie ud af frøene, hvilket resulterer i nye rapskager, der kan omdannes til energi.

Ringene er dermed sluttet, og det ligner en kommende succes. Teknikken er dog endnu ny, og erfaringer er noget, der hører fremtiden til.

- Det er virkelig en prototype, der skal danne grundlag for lovgivningen på området, siger Jacob Pedersen, der er byggeleder på projektet. Han har erfaringer som kraftværkschef og har til opgave at få det nye anlæg til at køre.

Deltagerne i den fælles studietur lyttede interesseret og stillede spørgsmål, men erfaringsudvekslingen i bussen var det selv for et nyopført biodieselanlæg vanskeligt at hamle op med.

lv@danskjernvarme.dk